

تحلیل فقهی-حقوقی تاثیر رسانه بر نقض حریم خصوصی اشخاص

منیره افشین پور

کارشناس ارشد، فقه و مبانی حقوق

afshinpour@yahoo.com

چکیده:

هر چند اصطلاح حریم خصوصی در آیات و روایات اسلامی به کار نرفته است ولی آیات و روایات متعددی از پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار علیهم السلام وجود دارد که می‌توان با تبیین آن‌ها دیدگاه اسلام را در مورد حریم خصوصی استخراج نمود و از آن‌ها به عنوان مبانی دینی حمایت از حریم خصوصی، نام برد. روایاتی که در مورد ممنوعیت تجسس، سوءظن، استراق سمع و غیبت آمده در خصوص همین اصطلاح است. امروزه رسانه‌ها به ویژه مطبوعات توانسته‌اند به عنوان یک اهرم تأثیرگذار در افکار عمومی به شمار آیند. همین امر موجب شده تا هم زمان با پیشرفت فناوری اطلاعات، رسانه‌ها ضمن به دست آوردن قدرت برای در هم نوردیدن حریم اشخاص، در تعیین مبانی و محدوده‌ی حریم دچار مشکل شوند. از جمله اصول بنیادین اخلاقی در رسانه‌ها الزام آن‌ها به رعایت حریم شهروندان است. گاهی اوقات حق دسترسی آزادانه به اطلاعات و حق آگاهی مردم با حق خلوت فردی و عدم ورود به حریم اشخاص تعارض و تزاخم پیدا می‌کند. از آن‌جا که رمز پایداری و پویایی اسلام در این است که می‌تواند خود را با تحولات جوامع بشری همگام کند؛ در این نوشتار برآنیم تا ضمن بررسی فقهی و حقوقی مفهوم حریم خصوصی و بررسی مصادیق نقض این حریم توسط رسانه‌ها، از پویایی دین اسلام استفاده کنیم و برای حل مشکلات راه حلی ارائه دهیم که در هر زمان و مکانی قابل عرضه باشد. برای تعیین محدوده‌ی حریم خصوصی دیگران، باید به عرف و مصلحت یک جامعه مراجعه کنیم. عناوینی که به وفور در حوزه‌های علوم دینی به کار گرفته شده است.

کلیدواژه: حریم خصوصی، اسلام، رسانه، نقض، اشخاص.